

Beleidsregels Bestuurlijke boete 2016 Landerd

HOOFDSTUK I ALGEMEEN

Artikel 1: Begrippen

HOOFDSTUK II BELEIDSREGELS

Artikel 2: Hoogte van de boete

Artikel 3: Verlagen van de bestuurlijke boete bij verminderde verwijtbaarheid

Artikel 4: Verlagen of afzien van de bestuurlijke boete

Artikel 5: Het geven van een schriftelijke waarschuwing

HOOFDSTUK III SLOTBEPALINGEN

Artikel 6: Gevallen waarin de beleidsregels niet voorzien

Artikel 7: Inwerkingtreding en citeertitel

HOOFDSTUK I ALGEMEEN

Artikel 1. Begrippen

In deze beleidsregels wordt verstaan onder:

- a. IOAW: de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers;
- b. IOAZ: de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen;
- c. Wet SUWI: de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen;
- d. het college: het college van burgemeester en wethouders;
- e. boete: de bestuurlijke boete als bedoeld in artikel 18a Participatiewet, artikel 20a IOAW / IOAZ;
- f. inlichtingenplicht: de verplichting als bedoeld in artikel 13, eerste lid, van de IOAW, artikel 13, eerste lid, van de IOAZ, artikel 17, eerste lid, van de Participatiewet en artikel 30c, tweede en derde lid, van de Wet SUWI.
- g. fictief inkomen: de uitkeringsnormen in de artikels 20,21, 22, 22a van de Participatiewet.

HOOFDSTUK II BELEIDSREGELS

Artikel 2. Hoogte van de boete

De hoogte van de boete wordt vastgesteld aan de hand van de volgende regels:

1. De beoordeling van de boete volgt de volgende vier categorieën van mate van verwijtbaarheid:
 - a. *Opzet*: willens en wetens is de informatieplicht geschonden. De boete bedraagt 100% van het benadelingsbedrag. Het boetebedrag is maximaal € 82.000,-.
 - b. *Grove schuld*: grove onachtzaamheid. De boete bedraagt 75% van het benadelingsbedrag. Het boetebedrag is maximaal € 8.200,-.
 - c. *Normale, gemiddelde verwijtbaarheid*: geen opzet, wel verwijtbaar en er is sprake van een kennelijke vergissing. De boete bedraagt 50% van het benadelingsbedrag. Het boetebedrag is maximaal € 8.200,-.
 - d. *Verminderde verwijtbaarheid*: situaties zoals benoemd in artikel 3 van deze beleidsregels. De boete bedraagt 25% van het benadelingsbedrag. Het boetebedrag is maximaal € 8.200,-.
2. De boete in geval van herhaling zonder benadelingsbedrag bedraagt € 150,-. De hoogte van de boete wordt beoordeeld aan de hand van de vier categorieën zoals beschreven in het eerste lid.
3. De boete in geval van herhaling waarbij sprake is van een benadelingsbedrag bedraagt maximaal 25%, 50%, 75% of 150% van het benadelingsbedrag. De hoogte van de boete wordt beoordeeld aan de hand van de vier categorieën van verwijtbaarheid zoals beschreven in het eerste lid.
4. In de beoordeling van de boete worden de mate van verwijtbaarheid, bijzondere omstandigheden en dringende redenen betrokken.
5. In de beoordeling van de boete wordt rekening gehouden met de draagkracht. Als referentie-inkomen voor de voor beslag vatbare ruimte van 10% wordt uitgegaan van de toepasselijke bijstandsnormen benoemd in art. 475 c t/m e RV én van de kostendelersnorm ex artikel 22a Participatiewet.
6. Bij termijnbetaling van de boete gelden maximale termijnen, die mede worden bepaald door de mate van verwijtbaarheid:

- a. Opzet: 24 maanden
- b. Grove schuld: 18 maanden
- c. Schuld: normale verwijtbaarheid: 12 maanden
- d. Verminderde verwijtbaarheid: 6 maanden

Artikel 3. Verlagen van de bestuurlijke boete bij verminderde verwijtbaarheid

In het geval van een verminderde verwijtbaarheid van het betreffende gedrag van de belanghebbende kan de bestuurlijke boete worden verlaagd. Dit wordt beoordeeld naar de omstandigheden waarin de belanghebbende verkeerde op het moment dat hij de inlichtingenplicht had moeten nakomen.

Bij de beoordeling van de mate waarin de gedraging aan de belanghebbende kan worden verweten, leiden, zoals opgenomen in artikel 2a van het Boetebesluit socialezekerheidswetten, de volgende criteria tot verminderde verwijtbaarheid:

- a. De belanghebbende verkeerde in onvoorziene en ongewenste omstandigheden, die niet tot het normale levenspatroon behoren en die hem weliswaar niet in de feitelijke onmogelijkheid brachten om aan de inlichtingenverplichting te voldoen, maar die emotioneel zo ontwrichtend waren dat hem niet volledig valt toe te rekenen dat inlichtingen niet tijdig of onvolledig zijn verstrekt.
- b. De belanghebbende verkeerde in een zodanige geestelijke toestand dat hem de overtreding niet volledig valt aan te rekenen.
- c. De belanghebbende heeft wel inlichtingen verstrekt, die echter onjuist of onvolledig waren, of heeft anderszins een wijziging van omstandigheden niet onverwijld gemeld, maar uit eigen beweging alsnog de juiste inlichtingen verstrekt voordat de overtreding is geconstateerd, tenzij de belanghebbende deze inlichtingen heeft verstrekt in het kader van toezicht op de naleving van een inlichtingenverplichting.
- d. In de situatie van de belanghebbende is sprake van een samenspel van omstandigheden, die niet elk afzonderlijk maar in hun onderlinge samenhang bekeken, kunnen leiden tot de conclusie dat er sprake is van verminderde verwijtbaarheid.
- e. Er is sprake van een verwijtbaarheid waarvoor de belanghebbende niet geheel verantwoordelijk is. De verwijtbaarheid kan ook gedeeltelijk veroorzaakt zijn door de gemeente als gevolg van tekortkomingen, onvolkomenheden of onvoorziene effecten in de uitvoering waardoor een onrechtmatigheid is ontstaan.

Artikel 4. Verlagen of afzien van de bestuurlijke boete

De bestuurlijke boete kan worden verlaagd of er kan van worden afgezien in de volgende gevallen:
1. wanneer er naast verminderde verwijtbaarheid omstandigheden zijn die aanleiding kunnen geven de bestuurlijke boete te verlagen. Het gaat om omstandigheden die voor betrokkene of het gezin zódanig zijn, dat het toepassen van de regels de grenzen van redelijkheid en billijkheid zouden overschrijden. In het bijzonder valt hierbij te denken aan het voorkomen van ongewenste gevolgen voor inwonende minderjarige kinderen.

Het verlagen van de bestuurlijke boete bij bijzondere omstandigheden is altijd maatwerk;

1. indien daarvoor dringende redenen aanwezig zijn, kan van het opleggen van een bestuurlijke boete worden afgezien. Wat dringende redenen zijn, is afhankelijk van de concrete situatie en kan niet op voorhand worden vastgelegd. Dit wordt individueel beoordeeld. Het moet echter gaan om zeer uitzonderlijke gevallen. Het enkele feit dat het de belanghebbende aan financiële middelen ontbreekt om in het bestaan te voorzien, is onvoldoende om te kunnen spreken van dringende redenen (TK 2011-12, 33 207, nr.3, p. 47. Vergelijk ook CRvB 14-02-2012, nr. 09/4506 WWB, LJN: BV6355).

Het afgeven van een beschikking dat het college afziet van het opleggen van een bestuurlijke boete wegens dringende redenen is van belang in verband met eventuele recidive.

Artikel 5. Het geven van een schriftelijke waarschuwing

In de volgende situaties van schending van de inlichtingenplicht wordt volstaan met het geven van een schriftelijke waarschuwing:

- a. Er is geen sprake van financiële benadeling.
- b. De belanghebbende heeft binnen een redelijke termijn na verstrijken van de periode van vijf werkdagen (ongevraagd) of een andere, schriftelijk meegedeelde periode, aan de inlichtingenplicht voldaan. Binnen deze redelijke termijn wordt het verzuim niet aangemerkt als een schending van de inlichtingenplicht. Er is dan geen sprake van een boetewaardige gedraging. De redelijke termijn is één maand gerekend vanaf het moment van wijziging in de persoonlijke situatie van de belanghebbende.
- c. Een schriftelijke waarschuwing wordt ook gegeven wanneer het benadelingsbedrag lager is dan € 150,-.

HOOFDSTUK III SLOTBEPALINGEN

Artikel 6. Gevallen waarin de beleidsregels niet voorzien

Inzake de onderwerpen die vallen onder de discretionaire bevoegdheid van het college, waarin deze beleidsregels niet voorzien, beslist het college.

Artikel 7. Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze beleidsregels treden in werking op de eerste dag na die van bekendmaking en werken terug tot en met 1 januari 2016, behoudens situaties waarbij sprake is van negatieve gevolgen voor de belanghebbende.
2. Deze beleidsregels zijn ook van toepassing op alle boete-onderzoeken waarbij op de datum van inwerkingtreding door het college nog geen besluit is genomen inclusief een besluit op bezwaar of beroep.
3. Deze beleidsregels vervangen de eerder door B&W op 20 oktober 2015 vastgestelde beleidsregels.
4. Deze beleidsregels worden aangehaald als "Beleidsregels bestuurlijke boete 2016".

Toelichting op de beleidsregels

HOOFDSTUK I ALGEMEEN

Artikel 1 Fictief inkomen

De hoogte van de boete wordt vastgesteld met toepassing van de uitspraak van de Centrale Raad van Beroep van 11 januari 2016 (CRvB 11-01-2016, nr. 15/2099 WWB). Dit arrest voorziet in rekenregels om de draagkracht van de belanghebbende vast te stellen.

De CRvB schrijft nu voor om bij die vaststelling uit te gaan van een 'fictief inkomen'. Het betekent dat wordt uitgegaan van de uitkeringsnormen (inclusief de kostendelersnorm) zoals ze *letterlijk* in de Participatiewet staan. En *niet* zoals bedoeld in art. 475d van het Wetboek voor burgerlijke rechtsvordering (Rv).

Het fictief inkomen houdt concreet in dat 10% van die bijstandsnormen (alleenstaande, alleenstaande ouder en gehuwden) wordt benut zonder toepassing van de beslagregels uit art. 475d van Rv. Daarin wordt rekening gehouden met vastgelegde andere financiële verplichtingen. Dat zijn met name de zorgpremie, woonkosten, aflossingen van schulden of derdenbeslag.

Kostendelersnorm

Toepassing van de letterlijke uitkeringsnormen uit de Participatiewet als 'fictief inkomen' heft de beperking vanuit Rv op waarin de kostendelersnorm niet wordt genoemd. Artikels 475 c t/m e Rv voorzien namelijk niet in de kostendelersnorm. Deze norm is bij voorbaat altijd lager dan de beslagvrije voet voor de bijstandsnorm van een alleenstaande zoals Rv die benoemt. Gevolg is dat de aan een kostendeler opgelegde boete niet kan worden ingevorderd. Dit zou strijdig zijn met de fraudewet die bedoeld is om de ongewenste regelovertreding aangescherpt te sanctioneren.

Omdat de CRvB de kostendelers niet betreft in haar uitspraak, maakt de gemeente een beleidskeuze over de betaling van een boete door kostendelers. De keuze is nu om ook voor kostendelers uit te gaan van de uitkeringsnorm uit de Participatiewet. De beslagvrije voet is dan 90% van de uitkeringsnorm van artikel 22a van de Participatiewet. Anders gezegd is 10% van de kostendelersnorm vatbaar voor de betaling van de boete. Met andere financiële verplichtingen die Rv noemt, wordt geen rekening gehouden.

Deze keuze is in lijn met de huidige stand van zaken in het wetgevingstraject van het Ministerie van Justitie gericht op eenvoudiger en heldere beslagregels. Daarin wordt aangegeven dat er altijd voor beslag vatbare ruimte is, ook bij personen die de kostendelersnorm ontvangen.

Mogelijkheid vaststelling van de beslagvrije voet conform de regels van Rv.

Voor zowel belanghebbende met een bijstandsnorm genoemd in artikel 475d Rv als een belanghebbende met de daarin niet opgenomen kostendelersnorm, wordt de beslagvrije voet van 90% opgehoogd conform de bepalingen van artikel 475d Rv. De belanghebbende dient hiertoe een verzoek in en overlegt de benodigde financiële informatie.

HOOFDSTUK II BELEIDSREGELS

Artikel 2

Lid 1. De uitspraak van de Centrale Raad van Beroep van 24 november 2014 wijzigt de te bepalen hoogte van de boete. De bestaande boetesystematiek vervalt. Nieuw is dat moet worden uitgegaan van vier categorieën mate van verwijtbaarheid. De uitspraak betekent een grotere aandacht voor maatwerkbeoordeling.

De minimumboete van € 150,- bij een benadelingsbedrag lager dan € 150,- is vervallen. Ook de bepaling dat voor alle benadelingsbedragen hoger dan € 150 de boete maximaal gelijk is aan het benadelingsbedrag, vervalt.

Er zijn twee vastgestelde maximale boetebedragen overgebleven: die van € 82.000,- bij opzet. En een van € 8.200,- voor de andere drie categorieën van mate van verwijtbaarheid. Deze twee bedragen zijn

ontleend aan artikel 23 lid 4 van het Wetboek van Strafrecht. De wetgever laat de boeten in de sociale zekerheid zo aansluiten op aftoppingsgrenzen uit dat wetboek.

De grens voor het doen van aangifte bij het Openbaar Ministerie blijft vanaf € 50.000 aan benadelingsbedrag.

Lid 2. Bij herhaling van de schending van de inlichtingenplicht kan de boete nog ongewijzigd worden bepaald op maximaal 150% van het benadelingsbedrag. Wél dient in de bepaling van de hoogte toetsing aan de vier categorieën van mate van verwijtbaarheid te volgen.

Uitgangspunt in de beoordeling van de mate van verwijtbaarheid is de 'normale, gemiddelde verwijtbaarheid'. De gemeente dient opzet en grove schuld te bewijzen en heeft dus een verzwaarde onderzoekplicht.

Aspecten stelplicht en bewijslast:

- Het college dient de belanghebbende te horen wanneer ze het voornemen heeft een boete op te leggen. Niet reageren werkt in het voordeel van de klant. Vooral als uit het dossier geen intentie blijkt. De boete kan dan niet hoger zijn dan 50% van het benadelingsbedrag.
- Wanneer het college vragen stelt met betrekking tot de boeteoplegging (over het 'waarom') wordt aan de belanghebbende de cautie verleend (art. 5:10a Algemene wet bestuursrecht).
- Heeft het college een inspanningsverplichting tot nader onderzoek? Wanneer het dossier geen feiten bevat die ondersteunen dat sprake kan zijn van opzet of grove schuld, is de boete maximaal 50% van het benadelingsbedrag.

Het benadelingsbedrag is het bedrag dat belanghebbende ten onrechte heeft ontvangen. Het bedrag aan bijstand uit de Participatiewet is een nettobedrag. Bij onterecht verleende bijzondere bijstand inclusief de individuele inkomens- en studietoelage, gaat het om het volledige bedrag. De IOAW/IOAZ zijn bruto-uitkeringen; de benadelingsbedragen als zodanig dan ook. De door het college verschuldigde sociale premies worden daarin niet meegenomen.

Lid 6. De boete wordt vastgesteld aan de hand van de financiële draagkracht en mede bepaald door de mate van verwijtbaarheid. De Centrale Raad van Beroep heeft maximale betalingstermijnen aangegeven. Deze zijn nu leidend in de duur van aflossing.

Artikel 3

Het college kan de boete verlagen als er sprake is van verminderde verwijtbaarheid wanneer dringende redenen aanwezig zijn. In het Boetebesluit staat een aantal criteria (niet limitatief) benoemd voor het aannemen van verminderde verwijtbaarheid.

Het begrip verminderde verwijtbaarheid is geregeld bij AMvB (artikel 2a van het Boetebesluit sociale verzekeringswetten) en is ook van toepassing verklaard op de door de gemeente uit te voeren uitkeringsregelingen.

Aan de drie situaties zijn in deze beleidsregels twee toegevoegd. Doel hiervan is de uitvoering te ondersteunen en uniformiteit in de uitvoering te bevorderen. Deze twee toevoegingen maken een meer gewogen beoordeling van de verwijtbaarheid in veelvoorkomende situaties mogelijk.

In deze beleidsregels wordt aangesloten bij deze niet limitatief gestelde regels en de daarmee geboden ruimte voor een bredere, individueel bepaalde toepassing.

Er is geen sprake van verminderde verwijtbaarheid als belanghebbende de brieven van de gemeente niet begrijpt. Bijvoorbeeld omdat belanghebbende de taal niet voldoende beheerst. Of wanneer belanghebbende langere tijd niet in staat is om zijn belangen te behartigen. Hij zal er in dat geval voor moeten zorgen dat een derde helpt om te voldoen aan de verplichtingen.

Om vast te kunnen stellen dat er sprake is van verminderde verwijtbaarheid wordt gekeken naar het moment van de gedraging (toetsing *ex tunc*).

Artikel 4

De bestuurlijke boete kan worden verlaagd indien sprake is van verminderde verwijtbaarheid of bijzondere omstandigheden. Hiervoor worden geen specifieke regels vastgesteld. Het gaat om zeer uitzonderlijke gevallen met bijzondere omstandigheden voor belanghebbende of het gezin (inwonende minderjarige kinderen). Het toepassen van de regels zou echter de grenzen van redelijkheid en billijkheid overschrijden. De beoordeling van bijzondere omstandigheden is geheel maatwerk.

Het afzien van het opleggen van een boete kan bij dringende redenen. Uitgangspunt is dat dit uitzonderlijk voorkomt. Dit is het geval als de boete zou leiden tot onaanvaardbare gevolgen voor betrokkene of het gezin.

Omdat er mogelijkheden zijn om de boete te verlagen bij verminderde verwijtbaarheid en bijzondere omstandigheden zal het afzien van een boete niet vaak nodig zijn. De mogelijkheid om dit toch te kunnen doen komt het maatwerk ten goede. Verder kan belanghebbende door deze beleidsregel een beroep doen op een hardheidsclausule.

Het afzien van opleggen van een boete gebeurt met een beschikking. Eventuele herhaling van de verwijtbare gedraging wordt mede toetsbaar aan de hand van dat besluit tot afzien.

Artikel 5

Schenden van de inlichtingenplicht zonder benadelingsbedrag heet 0-fraude. Bij de eerste constatering kan worden volstaan met mondelinge communicatie. Daarmee kan besef van de verplichting worden versterkt en een betere naleving van de verplichting.

De eerste schending zonder benadelingsbedrag wordt geregistreerd als een formele waarschuwing.

Daarnaast is er de situatie die vaak voorkomt waarbij een formele waarschuwing te zwaar is en niet past bij de aard van de geconstateerde verwijtbare gedraging. Dit komt veelvuldig voor en gaat vaak om onbewust niet opgeven van wijzigingen of omdat het gewoonweg is vergeten. Een voorbeeld is het niet tijdig inleveren van een formulier. Een meer persoonlijke benadering zal een beter preventief effect hebben. Als blijkt dat deze benadering niet werkt, wordt een formele waarschuwing gegeven. Bij herhaling van 0-fraude, nadat een formele waarschuwing is afgegeven, wordt een boete beoordeeld zoals beschreven in artikel 2 tweede lid van deze beleidsregels.

Dit artikel voorziet ook in het geven van een schriftelijke waarschuwing in geval van een kruimelbedrag. In de Beleidsregels bestuurlijke boete 2015.1 was het kruimelbedrag bepaald op € 50,- en sloot daarmee aan bij het bedrag in het terug- en invorderingsbeleid. In het voorstel boetebesluit 2016, artikel 2a Waarschuwing, lid 1 onder a staat echter dat een waarschuwing mogelijk is in geval dat de schending van de informatieplicht niet tot financiële benadeling heeft geleid dan wel tot een bedrag niet hoger dan € 150,-. Daarom is nu het bedrag genoemd in artikel 5 lid c gewijzigd.

HOOFDSTUK III Slotbepalingen

Artikel 6 en 7

In de slotbepalingen is bepaald dat het college besluit in gevallen waarin deze beleidsregels niet voorzien. Daarnaast hoe deze beleidsregels geciteerd kunnen worden en vanaf welke datum deze van kracht zijn geworden.

Bijlage

1. Grondslag berekenen van de boete

De boetebeoordeling doorloopt de volgende stappen:

stap	Beoordeling	
1	Ernst van de overtreding/ het benadelingsbedrag	Art 18a eerste lid PW, Recidive: art 18a vijfde lid PW
2	De mate van verwijtbaarheid	CRvB van 24 -11- 2014 en Art. 18a lid 7 aanhef sub a PW
3	Draagkracht en aflossingsduur Afronding op € 10 naar boven	CRvB van 11 -1- 2016 CRvB van 26-06-2015
4	Dringende redenen / bijzondere omstandigheden	Art.18a lid 7 aanhef sub b, PW

Bij het opleggen van een bestuurlijke boete wordt rekening gehouden met de draagkracht van de overtreder *ten tijde van het besluit* tot het opleggen van de boete. Hebben belanghebbenden geen bijstandsuitkering meer, dan wordt in de brief het waarin voornemen staat om een boete op te leggen, gevraagd naar zijn inkomen en vermogen. Belanghebbenden zijn zelf verantwoordelijk voor het aanleveren van alle gegevens. De gemeente vraagt daar actief naar.

2. Benadelingsbedrag, geen recidive

Stap 1: Ernst van de overtreding, bepaal het benadelingsbedrag

Benadelingsbedrag: het bedrag dat als gevolg van het niet of niet behoorlijk nakomen van de inlichtingenplicht (art. 17 lid 1 Participatiewet) ten onrechte of tot een te hoog bedrag aan bijstand is ontvangen (artikel 18a lid 2 Participatiewet). Bij het bepalen van het benadelingsbedrag wordt uitgegaan van het *netto*bedrag.

Stap 2: De mate van verwijtbaarheid

1. De hoogte van de bestuurlijke boete moet indringend worden getoetst aan het *evenredigheidsbeginsel*.
2. Dit betekent dat de hoogte wordt afgestemd op de *mate van verwijtbaarheid*.
3. Op grond van deze *indringende evenredigheidstoets* wordt de hoogte van de bestuurlijke boete bepaald.
4. Afhankelijk van de mate van verwijtbaarheid bedraagt de hoogte 100%, 75%, 50% of 25% van het benadelingsbedrag:

Mate van verwijtbaarheid (zie toelichting in bijlage)	Percentage van het benadelingsbedrag	echter maximale boete
1. Opzet	100 %	€ 82.000
1. Grove schuld	75 %	€ 8.200
1. Schuld/verwijtbaar	50 %	€ 8.200
1. Verminderde verwijtbaarheid	25 %	€ 8.200

Stap 3: Bepaal de draagkracht en aflosduur

Conform de uitspraak van de Centrale Raad van Beroep kan worden uitgegaan van het volledige bedrag van het inkomen boven de beslagvrije voet dat volledig beschikbaar is of wordt gebruikt voor het betalen van de boete. Dit gaat als volgt:

1. De beslagvrije voet is 90% van de van toepassing zijnde (kostendelers)norm.
2. De beslagvrije voet wordt opgehoogd met een bedrag voor de woonkosten, de zorgverzekering, voor zover de daarvoor bestaande normen worden overschreden, en – indien van toepassing – het niet ontvangen (fictief) kindgebonden budget. De rekenmethode van Recofa is hier van toepassing.
3. Eventueel vermogen moet worden gebruikt voor het betalen van de boete. Het volledige vermogen, met inbegrip van het vermogen beneden de vrijlatingsgrens, komt in aanmerking.
4. Met eventuele andere verplichtingen wordt geen rekening gehouden. Of een betrokkene nog andere schulden heeft is niet van belang.

De aflosduur wordt mede bepaald door de mate van verwijtbaarheid:

Mate van verwijtbaarheid (overnemen stap van 2)	aflosduur
1. Opzet	24 maanden
2. Grote schuld	18 maanden
3. Schuld/verwijtbaar	12 maanden
4. Verminderde verwijtbaarheid	6 maanden

De maximale boete in deze stap wordt als volgt berekend:

- De maximale boete =
aantal maanden van aflossen X (inkomen - 90% beslagvrije voet) + **volledig vermogen**

Echter: als bij stap 2 een lager bedrag is vastgesteld geldt dit lagere bedrag!

Bedrag afronden op € 10,00 naar boven, tenzij de boete hoger wordt dan de maximale bedragen € 8.200,- en € 82.000,-

Stap 4: Dringende redenen

Op strikt individuele gronden kan de boete zoals die berekend is tijdens de derde stap gematigd worden of kan er worden afgezien van het opleggen van een boete. Dit wordt ook in een besluit kenbaar gemaakt. Bij geen verwijtbaarheid of dringende redenen kan gematigd worden naar nul.

3. Benadelingsbedrag, recidive

Stap 1: Ernst van de overtreding, bepaal het benadelingsbedrag

Indien bij de eerste en/of tweede overtreding geen sprake is van een benadelingsbedrag kan de boete niet worden verhoogd in verband met recidive. Bij de eerste én herhaalde overtreding moet sprake zijn van een benadelingsbedrag. Daarom kiest de regering ervoor om de waarschuwing niet mee te laten tellen voor de termijn waarbinnen recidive plaatsvindt (zie ook 18a lid 5 Participatiewet, TK 2011–2012, 33 207, nr. 6, p. 12).

Indien een belanghebbende zijn inlichtingenplicht schendt waarbij wederom sprake is van een benadelingsbedrag, dan wordt een boete opgelegd van ten hoogste 150% van het benadelingsbedrag als

1. binnen een tijdvak van 5 jaar voorafgaand aan de dag van het begaan van de overtreding een eerdere bestuurlijke boete of strafrechtelijke sanctie is opgelegd wegens een eerdere overtreding,
2. bestaande uit eenzelfde gedraging,
3. die onherroepelijk is geworden.

Voor de definitie van het benadelingsbedrag: zie stap 1 onder 1. De ernst van de gedraging is dan 150% van het benadelingsbedrag.

Voor de verdere bepaling van de hoogte van de boete geldt dezelfde systematiek als bij niet-recidive. Doorloop vervolgens dus de volgende 3 stappen zoals onder 2.

Benadelingsbedrag, geen recidive:

Stap 2: De mate van verwijtbaarheid

Stap 3: Bepaal de draagkracht en aflosduur

Stap 4: Dringende redenen

4. Geen benadelingsbedrag, geen recidive

Heeft het niet of niet behoorlijk nakomen van de inlichtingenplicht niet geleid tot een benadelingsbedrag dan wordt volstaan met het geven van een schriftelijke waarschuwing.

5. Geen benadelingsbedrag, recidive

Omdat er geen benadelingsbedrag is, kan er op grond van artikel 18a lid 5 Participatiewet geen sprake zijn van recidive. Zie verder voor de berekening van de hoogte van de boete onder III, echter als

1. binnen een tijdvak van 2 jaar voorafgaand aan de dag van het begaan van de overtreding zonder benadelingsbedrag een waarschuwing is gegeven;
2. en dat besluit onherroepelijk is geworden

mag géén tweede waarschuwing worden gegeven, maar geldt een boete van € 150,-

Als er sprake is van zeer dringende redenen is stap 4 onder I. wel van toepassing.

6. Schriftelijke waarschuwing

Een schriftelijke waarschuwing kan alleen worden gegeven als er

1. géén sprake is van een benadelingsbedrag;
2. het benadelingsbedrag is niet hoger dan € 150,-.
3. niet eerder is besloten een schriftelijke waarschuwing te geven binnen een tijdvak van 2 jaar;
4. sprake is van dringende redenen.

7. Kruimelbedragen Van invordering van de boete kan worden afgezien wanneer het benadelingsbedrag niet hoger is dan € 150,-. Dit is aan te merken als kruimelbedrag.

TOELICHTING

Stap2 Bepalen mate van verwijtbaarheid

Ad a. Toelichting opzet

Hier is sprake van 'echte' fraude. De blh heeft opzettelijk, door het verzwijgen van relevante informatie, een (hogere) uitkering proberen te verkrijgen. Zijn doel is om er duidelijk beter van te worden. Opzet moet worden bewezen door de gemeente. Dit komt er op neer dat bewezen moet worden dat blh willens en wetens de regels heeft geschonden, geen mogelijkheden heeft benut dit te herstellen en achteraf ook geen objectieve rechtvaardiging voor zijn gedrag weet aan te voeren (lees: met geen dan wel ongelooftwaardige of vage verklaringen komt). Dit moet door de gemeente goed worden onderzocht. Ook de aard van de overtreding (de feiten) kunnen aanleiding zijn om van opzet uit te gaan, bijvoorbeeld verzwijgen van activiteiten waarvan mag worden aangenomen dat er veel geld mee verdient kan worden zoals hennepcultuur, andere criminele activiteiten, escort etc. Onder opzet valt ook voorwaardelijk opzet. Hieronder wordt verstaan het willens en wetens aanvaarden van de aanmerkelijke kans dat een handelen of nalaten tot gevolg heeft dat de beboetbare gedraging wordt begaan.

Ad b. Toelichting grove schuld

Bij grove schuld had belanghebbende redelijkerwijs moeten of kunnen begrijpen dat zijn gedrag tot gevolg kon hebben dat een te hoog bedrag aan uitkering zou kunnen worden toegekend. Denk hier bijvoorbeeld aan veel te laat melden dat is begonnen met werken of dat een erfenis is verkregen. Om van grove schuld te kunnen spreken is enkel onachtzaamheid – het onzorgvuldig handelen of nalaten – onvoldoende. Grove schuld moet ook worden bewezen door de gemeente.

Ad c. Toelichting schuld

Van schuld is sprake wanneer a. of b. niet van toepassing zijn en blh de gedraging kan worden verweten. Stommitieit, nalatigheid (bv niet melden dat er een nieuwe medebewoner is terwijl blh wel weet dat dit van invloed is op de normhoogte).

Ad d. Verminderde verwijtbaarheid

Volgens het Boetebesluit sociale zekerheidswetten is er in ieder geval sprake van verminderde verwijtbaarheid als (niet uitputtend):

1. Belanghebbende verkeerde in onvoorziene en ongewenste omstandigheden, die niet tot het normale levenspatroon behoren en die hem weliswaar niet in de feitelijke onmogelijkheid brachten om aan de inlichtingenverplichting te voldoen, maar die emotioneel zo ontwrichtend waren dat hem niet volledig valt toe te rekenen dat de inlichtingen niet tijdig of volledig zijn verstrekt;
2. belanghebbende verkeerde in een zodanige geestelijke toestand dat hem de overtreding niet volledig valt aan te rekenen, of
3. belanghebbende wel inlichtingen heeft verstrekt, die echter onjuist of onvolledig waren, of anderszins een wijziging van omstandigheden niet onverwijld heeft gemeld, maar uit eigen beweging alsnog de juiste inlichtingen verstrekt voordat de overtreding is geconstateerd, tenzij de betrokkene

deze inlichtingen heeft verstrekt in het kader van toezicht op de naleving van een inlichtingenverplichting.

Stap 4 Dringende redenen Wanneer dringende redenen zijn (artikel 18a zevende lid, PW) kan worden afgezien van het opleggen van een boete. Dan moet wél schriftelijk een waarschuwing volgen omdat er nog sprake is van verwijtbaar gedrag.

7. Kruimelbedrag In de beleidsregels bestuurlijke boete 2015.1 was dit bedrag € 50,-.